

ASBESTIPURKUTYÖ

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

HUOMIOITAVAA ENNEN ASBESTIPURKUTYÖN ALOITTAMISTA

Asbestipurkutyöluva

Tehtävään pätevien
työntekijöiden rekisteröinti
asbestipurkutyöluparekis-
teriin ja terveydentilan
selvitys

Asbestipurkutyön
ennakkoilmoitus
työsuojeluviranomaiselle
AVI:iin (asbestikartoitus
oltava tehty)

Ennakkoilmoitus
vähintään 7 päivää ennen
työn aloittamista

ASBESTIPURKUTYÖN TURVALLISUUSSUUNNITELMA

- Asbestipurkutyötä suorittamaan ryhtyvän tulee tehdä kirjallinen turvallisuussuunnitelma. Asbestikartoituksesta saadaan suunnitelman perustiedot.
- Turvallisuussuunnitelma perustuu suoritettavassa työssä olevien haitta- ja vaaratekijöiden tunnistamiseen.
- Työtä koskevaa turvallisuussuunnitelmaa ei toimiteta työsuojeluviranomaiselle ennakoilmoituksen liitteenä. Suunnitelman on oltava työpaikalla ja se on annettava tiedoksi työpaikalla toimiville työnantajille ja heidän työntekijöilleen.

ASBESTIN PURKAMINEN HALLITUSTI

- Asbestia sisältävät materiaalit tulee poistaa aina mahdollisimman ehjänä.
- Asbestin hallittu purkaminen on tärkeää, koska työssä käytettävän hengityksensuojaimen suodattimet eivät puhdistakaan kaikkea asbestia käsittelemästään ilmasta.
- Hallittu asbestipurku vähentää myös niiden tilanteiden aiheuttamaa vaaraa, joissa työssä käytetyt laitteet vikaantuvat tai lakkaavat toimimasta esimerkiksi sähkökatkon seurauksena.

ASBESTIPURKUTYÖN TYÖMENETELMÄT

Osastointimenetelmä

Purkupussimenetelmä

Märkäpurkumenetelmä

Märkähiekkapuhallus

Ehjänä irrottaminen

Upotusmenetelmä

Kohdepoistomenetelmä

Muu menetelmä, jonka
käytön
työsuojeluviranomaiset
ovat hyväksyneet

ASBESTIPURKUTYÖN LÄHTÖKOHTANA AINA OSASTOINTIMENETELMÄ

- Osastointimenetelmässä purkutyö suoritetaan alueella, joka on eristetty suojaseinillä muusta työmaasta. Purkualuetta kutsutaan ilmastollisesti eristetyksi alueeksi.
- Purkualue alipaineistetaan koko purkutyön ajaksi (alueelle luodaan vähintään 5 pascalin paine-ero ympäröiviin tiloihin nähden).
- Paine-eron pysyvyyttä on seurattava paine-eron seurantalaitteella. Laitteen tulee tallentaa jokainen mittaus ja hälyttää, mikäli paine-ero putoaa alle 5 pascalin.
- Kulku purkualueelle tapahtuu kolmiosaisen sulkutunnelin kautta. Sulkutunnelin jokaisella eri osalla on oma työn turvallisuutta varmistava tehtävä.
- Purkutyön jälkeen tila varmennetaan puhtaaksi ilmamittauksella.

SULKUTUNNELI

Sisin osa (likaisin)

Sisältää vaateimurin ja jäteastian. Tilassa imuroidaan hengityssuojain, kuulosuojaimet, suojavaatteet, suojäkäsineet, jalkineet. Suojavaatteet riisutaan ja laitetaan suljettavaan jäteastiaan.

Keskimmäinen osa

Sisältää pesuvälineet, joilla työntekijä märkäpuhdistaa kädet, hengityssuojaimen ja jalkineiden pinnat.

Uloin osa

Pitovaatteiden riisumista ja säilytystä varten (naulakko). Tilassa puetaan asbestityön edellyttämä suojavaatetus, jalkineet ja hengityssuojain

HENKILÖNSUOJAUS ASBESTIPURKUTYÖSSÄ

- Purkutytön mukaiset hengityksen suojaimet (kokonaamari P3)
- Silmiensuojain, jos se ei ole mukana hengityksensuojaimessa
- Kertakäyttöinen tai pestävä, pölyä läpäisemätön tai hylkivä suojapuku (CAT III, tyyppi 5)
- Hupullinen suojahaalari, jossa ei ole taskuja eikä taitteita
- Kertakäyttöiset suojakäsineet
- Helposti puhdistettavat jalkineet, kuten kumisaappaat
- Suojakypärä
- Heijastava varoitusvaatetus
- Tarvittaessa kuulonsuojaimet

Hengityksensuojaimen sisällä olevan hengitysilman asbestikuitupitoisuus ei saa milloinkaan ylittää 0,01 kuitua/cm³.

KROKIDOLIITTI (SININEN ASBESTI/LAIVA-ASBESTI) VAATII ERITYISTÄ VAROVAISUUTTA

- Puhalletun krokidoliittiasbestin purkamisessa vapautuvien asbestikuitujen määrä on hyvin suuri, joten sen purkutyötä koskevat määräykset poikkeavat joiltakin osin asbestilaatujen purkutyöstä annetuista määräyksistä ja ohjeista.
- Krokidoliittiasbestin purkutyö on tehtävä aina osastointimenetelmällä.
- Osastoinnin alipaineen mitoitus on kaksinkertainen verrattuna tavanomaiseen asbestipurkutyöhön. Osaston alipaineen on oltava vähintään 10 pascalia.
- Työssä on käytettävä hengityksensuojainta, jonka sisälle tulevaa hengitysilmaa ei ole suodatettu likaisesta ilmasta. Hengitysilma on siis tuotettava paineilmalaitteella tai suoraan happipullosta.
- Krokidoliittiasbestijäte hävitetään samalla tavalla kuin muu asbestijäte.

TILAN ILMANPUHTAUDEN VARMISTUS ASBESTIPURKUTYÖN JÄLKEEN

- Osastointimenetelmällä tehdyn asbestipurkutyön jälkeen tilan puhtaus varmistetaan aina aggressiivisella ilmamittauksella alipaineen ollessa käynnissä.
- Luotettavan mittaustuloksen saamiseksi purkutilan kaikkia pintoja harjataan pinnoilla olevan pölyn irrottamiseksi mitattavaan ilmaan.
- Puhtaaksi tilaksi luokitellaan vain sellainen tila, jossa ilman asbestikuitupitoisuus ei ylitä missään tilanteessa 0,01 kuitua/cm³.
- Mikäli mittaus osoittaa tilan ilman asbestikuitupitoisuuden olevan yli 0,01 kuitua/cm³, tila on vielä likainen. Tällöin tila tulee siivota asbestityönä osastointimenetelmän mukaisesti ja tehdä uusi mittaus.
- Siivouksia ja mittauksia jatketaan, kunnes vaadittu pitoisuus on saavutettu.

ASBESTIJÄTTEEN KÄSITTELY

- ❖ Asbestijäte on kerättävä ja kuljetettava viivytyksettä käsittelyyn erillään muusta jätteestä.
- ❖ Säilyttämisessä ja kuljettamisessa on käytettävä tiiviisti suljettavia, kestäviä pakkauksia (kuten vahvistettuja kudossäkkejä).
- ❖ Pakkaukset on merkittävä asbestia sisältäviksi ja niitä on käsiteltävä erityisellä varovaisuudella.
- ❖ Asbestijätepakkausten poistaminen purkualueelta on tehtävä vaiheittain sulkutunnelin kautta ja pakkaukset on kuljetettava suljettavaan jäteastiaan.
- ❖ Asbestijätteen käsittely ja siirto luetaan myös asbestityöksi.

Lähteet:

Toimiva asbestipurku (2019, Työturvallisuuskeskuksen julkaisu)